

KJ-1433

M.A. (Previous)
Term End Examination, 2020

SANSKRIT

Paper - II

व्याकरणशास्त्रम्

Time : Three Hours] [Maximum Marks : 100
[Minimum Pass Marks : 36

नोट : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। प्रश्नों के अंक उनके दाहिनी ओर अंकित हैं।

इकाई-I

1. अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि सूत्रोल्लेखपूर्वकं स्पष्टीकरणीयानि : 20
- (क) वृद्धिः
(ख) प्रातिपदिकम्
(ग) उपधा
(घ) पदम्

(2)

- (ड) सवर्णम्
- (च) प्रगृह्यम्
- (छ) निष्ठा
- (ज) संहिता

इकाई-II

2. अधोलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां सूत्राणां व्याख्या विधेया : 20

- (क) कर्तुरीप्सिततमं कर्म
- (ख) अकथितं च
- (ग) सहयुक्तेऽप्रधाने
- (घ) रुच्यर्थानां प्रीयमाणः
- (ङ) ध्रुवमपायेऽपादानम्
- (च) भीत्रार्थानां भयहेतुः
- (छ) षष्ठी हेतुप्रयोगे
- (ज) यतश्च निर्धारणम्

इकाई-III

3. अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि सूत्राणि व्याख्येयानि : 20

- (क) सह सुपा
- (ख) नदीभिश्च

(3)

- (ग) षष्ठी
- (घ) विशेषणं विशेष्येण बहुलम्
- (ङ) संख्यापूर्वो द्विगुः
- (च) अनेकमन्यपदार्थे
- (छ) चार्थे द्वन्द्वः
- (ज) राजदन्तादिषु परम्

इकाई-IV

4. अधोलिखितेषु केषाञ्चित् पञ्चपदानां रूपसिद्धिः
करणीया : 20

- (क) देयम्
- (ख) एधितव्यम्
- (ग) कार्यम्
- (घ) स्तुत्यः
- (ङ) कारकम्
- (च) गतम्
- (छ) पठितुम्
- (ज) वन्दमानः
- (झ) मतिः
- (ञ) आगम्य

(4)

इकाई-V

5. (क) महाभाष्यकारमते 'कः शब्दः' इति विविच्यताम्। 10

अथवा

व्याकरणस्य प्रयोजनानि वर्णयन्तु।

- (ख) 'लक्ष्यलक्षणे व्याकरणम्' इति व्याख्याताम्। 10

अथवा

महाभाष्यकारमते व्याकरणस्य पद्धतिः का भवेत्
इति विलिख्यताम्।
